

B.A. – IIIrd Year

SEM – V & VI

MARATHI

Previous Year

Question Papers

Academic Year:

(2015-16 to 2017-18)

Please Note: This set has been prepared based on the papers received to us from the Examination Cell. It may have missing papers on non-availability of the same.

A-65

Total No. of Pages :2

Seat
No.

B.A (Part - III) (Semester-V) Examination, October - 2015
MARATHI (Paper - VII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65371

Day and Date :Monday, 26 - 10 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) वैशिष्ट्यपूर्ण शब्दार्थ योजना म्हणजे काय?
(रस / भावना / अलंकार)
- ii) 'सकलप्रयोजन मौलिभूत' असे प्रयोजन कोणते?
(उपदेश / व्यवहारज्ञान / आनंद)
- iii) ललित साहित्याचे परिशीलन करताना कशाचा प्रत्यय येतो?
(जीवनसाफल्य / जीवनानुभूती / जीवनकृतार्थता)
- iv) 'प्रतिभा ही अपूर्व निर्मितीक्षम प्रज्ञा आहे' असे कोणी म्हटले आहे?
(अभिनव गुप्त / दण्डी / मम्मट)
- v) कल्पनांचा स्वैर विहार म्हणजे काय?
(व्युत्पत्ती / उत्प्रेक्षा/ स्फूर्ती)

प्र.2) पौर्वात्य प्रयोजन विचारातील महत्वाच्या प्रयोजनावर सविस्तर चर्चा करा.

[15]

किंवा

प्रतिभा म्हणजे काय ते सांगून प्रतिभेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा (तीन पैकी एक)

- i) काव्यलक्षणाच्या अनुषंगाने औचित्य, ध्वनी आणि रस या काव्यतत्वांचे महत्व विशद करा.
- ii) अभ्यास, बहुश्रुतता आणि भावनात्मकता या काव्यकारणांची चर्चा करा.
- iii) उद्बोधन आणि आत्माविष्कार या पाश्चात्य प्रयोजनांची माहिती सांगा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकाराची माहिती सांगून उदाहरणे द्या.

- i) रूपक
- ii) अनुप्रास
- iii) यमक
- iv) अतिशयोक्ती

A-65

[10]

विशद करा.

Seat
No.

--

A - 97

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2015

MARATHI (Special) (Paper - VIII) (Revised)

भाषा विज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65372

[10]

Day and Date : Tuesday, 27 - 10 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा:

[5]

अ) प्रेमगानमूलक सिध्दांत कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने मांडला ?

(ऑटो जेस्परसन / मॅक्समुल्लर / लुडविग न्वार)

ब) स्वीट या भाषाशास्त्रज्ञाने कोणता सिध्दांत मांडला ?

(संपर्क सिध्दांत / समन्वय सिध्दांत / श्रमपरिहार सिध्दांत)

क) भाषेचे मुख्य कार्य कोणते आहे ?

(लेखन / संप्रेषण / वाचन)

ड) शब्दांची लघुरूपे माणसाच्या कोणत्या प्रवृत्तीतून होतात ?

(अनुकरण / आळस / सांस्कृतिक विकास)

इ) ध्वनिपरिवर्तन कसे होत असते ?

(जलद / मध्यमगतीने / मंदगतीने)

P.T.O.

A - 97

प्र.2) भाषेच्या उत्पत्तीचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा?

[15]

किंवा

भाषा म्हणजे काय सांगून भाषेची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) ध्वनिपरिवर्तन म्हणजे काय सांगून त्याची कारणे सांगा.
- ब) ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) मानवेत्तर प्राण्यांच्या संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) स्वरांचे प्रकार सांगून मराठीतील स्वरसंख्या स्पष्ट करा.
- ब) व्यंजन म्हणजे काय सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) उच्चारस्थानानुसार स्वर व व्यंजनाचे वर्गीकरण करा.

Seat No.	
----------	--

B. A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2015**MARATHI(Special) (Paper - IX)****मराठी वाङ्मयाचा इतिहास****Sub. Code : 65373****Day and Date : Wednesday, 28 - 10 - 2015****Total Marks : 40****Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.****प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.****[5]**

- i) महानुभाव साहित्य परंपरेतील 'रूक्मिणीस्वयंवर' या ग्रंथाचा कर्ता कोण?
(भास्करभट्ट बोरीकर / म्हाइंभट्ट / नरेंद्र)
- ii) 'रूप पाहता लोचनीं। सुख झाले हो साजणी।' हा अभंग कोणी लिहिला आहे?
(नामदेव / ज्ञानेश्वर / तुकाराम)
- iii) 'मुंगी उडाली आकाशीं। तिने गिळिले सूर्याशी।' ही अभंगरचना कोणाची आहे?
(ज्ञानेश्वर / जनाबाई / मुक्ताबाई)
- iv) 'संतकृपा झाली। इमारत फळा आली।। ज्ञानदेवें रचिला पाया। उभारिलें देवालय।। .....' हा प्रसिद्ध अभंग कोणाचा आहे?
(बहिणाबाई / मुक्ताबाई / तुकाराम)
- v) हेमाडपंडिताने खालीलपैकी कोणता ग्रंथ लिहिला आहे?
(परमामृत / चतुर्वर्गचिंतामणी / ज्ञानप्रबोध)

प्र.2) महानुभावांच्या गद्य वाङ्मयाचे स्वरूप-विशेष लिहा.

[15]

किंवा

संत तुकारामांच्या अभंगातील सामाजिकता विशद करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा.

[10]

i) ज्ञानेश्वरीचे वाङ्मयीन सौंदर्य थोडक्यात लिहा.

ii) एकनाथांच्या गौळणी व भारूडांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

iii) नामदेवांचे वारकरी संप्रदायाच्या प्रचार-प्रसारातील योगदान सांगा.

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणतीही एक)

[10]

i) विवेक सिंधू

ii) संत चोखामेळा

iii) महदंबेचे धवळे

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2015
MARATHI (Paper - X) (New)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code : 65374

[10]

Day and Date : Friday, 30 - 10 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

[10]

- i) साहित्याची भाषा कशी असते ?
  - अ) सर्जनशील
  - ब) रुक्ष
  - क) काटेकोर
- ii) भारतात पहिले रेडिओकेंद्र कधी सुरु झाले ?
  - अ) 1942
  - ब) 1923
  - क) 1926
- iii) जाहिरात ही कितती कला आहे ?
  - अ) सातवी
  - ब) बारावी
  - क) पासष्टावी
- iv) व्यक्तिमत्व विकासात कशाला महत्व आहे ?
  - अ) राहणीमान
  - ब) बौद्धिक विकसन
  - क) मनोरंजन
- v) रंगभूमीच्या पडत्या काळात रंगभूमीला कोणी सावरले ?
  - अ) आचार्य अत्रे
  - ब) वसंत कानेटकर
  - क) मधुसूदन कालेलकर

P.T.O.

प्र.2) आकाशवाणी व दूरचित्रवाणीसाठी वापरल्या जाणाऱ्या भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा. [15]

किंवा

साहित्यिक भाषेचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.3) चित्रपट समीक्षा कोणकोणत्या घटकांआधारे केली जाते ते सविस्तर लिहा. [10]

किंवा

व्यक्तिमत्व विकासाचे पैलू विशद करा.

प्र.4) 'मोबाईल' ची आकाशवाणीसाठी जाहिरात तयार करा. [10]

किंवा

शिवाजी विद्यापीठ आपला युवा महोत्सव साजरा करित आहे. त्याचे निवेदन रेडिओजॉकीसाठी तयार करा.

ॐॐॐ

A - 161

[15]

Seat No.	
----------	--

A - 187

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2015

MARATHI (Paper - XI)

वाङ्मयप्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

[10]

Sub. Code : 65375

Day and Date : Saturday, 31 - 10 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

[10]

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) कल्लाप्पा कोणकेरी याला जंगलातल्या म्हाताऱ्याची ओळख कोणी करून दिली?
(बबन्या/चिंगन्या/सिद्धय्या)
- ब) 'उफराळ' या पटकथेचा नायक कोण आहे?
(आडव्याप्पा/कल्लाप्पा/झिंगारू)
- क) शेतकऱ्यांच्या चळवळीसंबंधी कल्लाप्पा कोणाशी पत्रव्यवहार करतो?
(जोतीराव फुले/माडीचे महाराज/कांतारामजी)
- ड) कल्लाप्पा कोणकेरी याला कोणती कादंबरी लिहायची होती?
(उफराळ/कोडब्यँड/गावठाण)
- इ) 'शेती धर्माची मांडणी कोण का करत नाही?' असा प्रश्न कोणी विचारला आहे?
(दिपूशेठ/आडव्याप्पा/कल्लाप्पा)

प्र.2) वर्तमानकालीन बदलते ग्रामीण जीवन 'ब,बळीचा' या कादंबरीतून कसे व्यक्त होते, ते स्पष्ट करा. [15]

किंवा

'कल्लाप्पा कोणकेरी हा ग्रामवास्तवात बळी ठरलेला माणूस आहे' हे विधान 'ब, बळीचा' या कादंबरीच्या आधारे स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) ताव्यव्वाकी सोशकता 'ब,बळीचा' या कादंबरीत कोणत्या प्रकारे आली आहे?

किंवा

चित्रपट क्षेत्राचे भ्रष्ट स्वरूप 'ब, बळीचा' या कादंबरीत कशाप्रकारे चित्रित झाले आहे ते लिहा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्य म्हणजे काय ते सांगून ग्रामीण साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

किंवा

ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा सांगून ग्रामीण साहित्याचा विकास विशद करा.

ॐॐॐ

A - 187

[10]

Seat No.	☒
----------	-------------------------------------

E - 335

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, December - 2016
MARATHI (Paper - VII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65371

[10]

Day and Date : Friday, 09 - 12 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) 'रमणीयार्थ प्रतिपादक : शब्द : काव्यम्' हे काव्य लक्षण कोणाचे आहे ?
(वामनपंडित / जगन्नाथपंडित / विश्वनाथ)
- ब) 'आनंद' हे काव्यप्रयोजन कोणत्याप्रकारचे आहे ?
(लेखकनिष्ठ / वाचकनिष्ठ / लेखक - वाचकनिष्ठ)
- क) 'प्रतिभा वेडाची बहीण आहे' असे कोणी म्हटले आहे ?
(मम्मट / लॉब्रोसो / केशवसुत)
- ड) पलायनवाद हे प्रयोजन कोणी सांगितले ?
(पौर्वात्य / पाश्चिमात्य / भट्टलोल्लट)
- इ) 'प्रतिभा म्हणजे पूर्वजन्मीच्या वासनागुणांचे ज्ञान होय' असे कोणी म्हटले आहे ?
(राजशेखर / मम्मट / दंडी)

प्र.2) संस्कृत काव्य लक्षणे स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

प्रयोजन म्हणजे काय ते सांगून मम्मटाची काव्यप्रयोजने स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी एक)

- अ) बहुश्रुतता आणि अभ्यास यांचे काव्यनिर्मितीमधील महत्त्व स्पष्ट करा.
- ब) जिज्ञासापूर्ती आणि उद्बोधन या काव्यप्रयोजनांची चर्चा करा.
- क) 'सौंदर्यम् अलंकार' हे काव्य लक्षण समजावून सांगा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकाराच्या व्याख्या व उदाहरणे द्या.

- अ) दृष्टान्त
- ब) यमक
- क) अतिशयोक्ती
- ड) उपमा

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, December - 2016

MARATHI (Special) (Paper - VIII)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65372

Day and Date : Saturday, 10 - 12 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

अ) मानवाची उत्क्रांती कशी झाली . याबद्दल कोणाचा 'उत्क्रांतीवाद' प्रसिध्द आहे.

(मॅक्समुल्लर / डार्विन / रूसो)

ब) वेवेंट जातीच्या माकडांच्या मूलध्वनींची संख्या किती असते?

(तेवीस / छत्तीस / नऊ)

क) भाषेच्या परिवर्तनाचे स्वरूप कसे असते?

(एकेरी / दुहेरी / बहुविध)

ड) 'भाषा ही चिन्हांची व्यवस्था आहे' असा विचार कोणी मांडला?

(फेर्दिनां द सोस्यूर / चोम्स्को / ब्लूमफील्ड)

इ) लुडविगन्वार या भाषाशास्त्रज्ञाने कोणता सिध्दांत मांडला.

(श्रमपरिहार सिध्दांत / रणनसिध्दांत / इंगित सिध्दांत)

प्र.2) भाषेचे उत्पत्तीविषयक विविध सिध्दांत सविस्तर नमूद करा.

[15]

किंवा

भाषा म्हणजे काय; ते सांगून भाषिकं आणि भाषेत्तर संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) कोणत्याही एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तरे लिहा.

- अ) मानवेत्तर संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ब) ध्वनिपरिवर्तन म्हणजे काय? भिन्न भाषिक संपर्कामुळे होणारे ध्वनिपरिवर्तन नमूद करा.
- क) भाषेबद्दलचे दृष्टिकोन थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.4) कोणत्याही एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तरे लिहा.

- अ) अनुस्वार व विसर्ग या विषयी माहिती द्या.
- ब) व्यंजन म्हणजे काय? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) मराठी स्वरांचे उच्चार, व्युत्पत्ती व स्वरूपावरून प्रकार लिहा.

▽▽▽▽

**B.A. (Part - III) (Semester - V) (Revised) Examination,
December - 2016**

MARATHI (मराठी) (Paper - IX) (Special)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Sub. Code : 65373

Day and Date : Tuesday, 13 - 12 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

अ) नागदेवाचार्यांच्या चरित्रग्रंथाचे नाव काय ?

(लीळाचरित्र / स्मृतिस्थळ / ऋद्धिपूरचरित्र)

ब) 'कांदा मुळा भाजी। अवधी विठाबाई माझी।' हा अभंग कोणाचा आहे ?

(नामदेव / तुकाराम / सावतामाळी)

क) 'संत कृपा झाली। इमारत फळा आली।। ज्ञानदेवें रचिला पाया। उभारिलें देवाल्या।।' हि प्रसिद्ध रचना कोणाची आहे ?

(तुकाराम / मुक्ताबाई / बहिणाबाई)

ड) यादवकालीन महाराष्ट्रातील धार्मिक, सांस्कृतिक जीवनाचे दर्शन कोणत्या ग्रंथातून घडते ?

(चतुर्वर्गचिंतामणी / चतुःश्लोकी भागवत / दासबोध)

इ) 'ज्ञानेश्वरी' चा लेखनकाल कोणता ?

(इ.स. 1295 / इ.स. 1290 / इ.स. 1292)

प्र.2) महानुभवांच्या पद्य वाङ्मयाचे स्वरूपविशेष लिहा.

[15]

किंवा

तुकारामांच्या अभंगातील सामाजिकता स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) ज्ञानेश्वरीतील आशयसौंदर्य व काव्यसौंदर्याचा थोडक्यात परिचय करून द्या.
- ब) पंथप्रसारक आणि कवी म्हणून नामदेवांच्या कार्याचे मूल्यमापन करा.
- क) एकनाथांच्या भारूड लेखनाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) लीळाचरित्र
- ब) संत चोखामेळा
- क) संत मुक्ताबाई

E - 374

[10]

Seat No.	
----------	--

E - 395

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, December - 2016

MARATHI (Paper - X) (New)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code : 65374

Day and Date : Thursday, 15 - 12 - 2016

Total Marks : 40

[10]

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

i) व्यवहार भाषा कशी असते?

- अ) सुंदर
ब) रमणीय
क) कोरडी

ii) 'बहुजन हिताय बहुजन सुखाय' हे ब्रीदवाक्य कोणत्या प्रसारमाध्यमाचे आहे?

- अ) दूरदर्शन
ब) आकाशवाणी
क) वृत्तपत्र

iii) स्वयंशिस्त हे कोणत्या बाबीचे एक महत्त्वाचे अंग आहे?

- अ) प्रशासनिक कौशल्ये
ब) व्यक्तिमत्त्व विकास
क) वाचन कौशल्य

P.T.O.

iv) रेडिओजॉकी हा कशाचा मुख्य सूत्रधार असतो?

- अ) वृत्त वाहिनी
- ब) एफ.एम. केंद्र
- क) केबल टी.व्ही.

v) मराठीतील पहिले नाटक कोणते?

- अ) संगीत सौभद्र
- ब) एकच प्याला
- क) सीता स्वयंवर

प्र.2) भाषिक उपयोजन म्हणजे काय ते सांगून भाषिक उपयोजनाची मुख्य क्षेत्रे विशद करा. [15]

किंवा

व्यक्तिमत्त्व विकासाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याची अंगे स्पष्ट करा.

प्र.3) चित्रपटाची कलासमीक्षा करताना कोणत्या बाबींचा विचार महत्त्वपूर्ण ठरतो. [10]

किंवा

नाट्यसमीक्षा करताना नाट्यसमीक्षकाने समीक्षेत कोणत्या बाबींचा अंतर्भाव करणे अपेक्षित आहे?

प्र.4) अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीमार्फत आयोजिलेल्या पथनाट्याची माहिती देणारे निवेदन रेडिओजॉकीसाठी तयार करा. [10]

किंवा

बाजारात नव्याने आलेल्या स्नानाच्या साबणाची आकाशवाणीसाठी जाहिरात तयार करा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, December - 2016

MARATHI (Special) (Paper - XI)

वाङ्मयप्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

Sub. Code : 65375

Day and Date : Friday, 16 - 12 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा : [5]

अ) कल्लाप्पा कोणकेरीच्या वडिलांचे नाव काय आहे?

(दानाप्पा / आडव्याप्पा / संगापपा)

ब) दिपूशेठ हा कशाचा व्यापारी आहे?

(भांडयाचा / कपडयाचा / फळांचा)

क) आडव्याप्पाचे आडनाव काय आहे?

(शिणगारे / दानवाडे / वडेवट्टीवार)

ड) राघू कोण होता?

(टेलर / शेतकरी / फौजदार)

इ) म्हशीला फाशी झाली असे कोणी सांगितले?

(बाळा म्हाताऱ्याने / दुंडापपा वाण्याने / ज्ञानीमहाराजाने)

प्र.2) 'ब, बळीचा' या कादंबरीत ग्रामवास्तवाचा विदारक प्रत्यय कसा येतो? [15]

किंवा

दिपूशेठची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

प्र.3) 'ब, बळीचा' या कादंबरीतील शिक्षणक्षेत्रातील विदारकतेचे वर्णन करा.

किंवा

'ब, बळीचा' या कादंबरीतील स्त्रियांच्या शोषणाचे स्वरूप लिहा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा लिहा.

किंवा

ग्रामीण साहित्याची वाटचाल विशद करा.

ॐॐॐ

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2017

MARATHI (मराठी) (Paper - VII)

[10]

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65371

Day and Date : Wednesday, 11 - 10 - 2017

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) काव्यशास्त्रामध्ये ध्वनिविचाराला कोणी महत्व दिले?
(भामह / आनंदवर्धन / वामन)
- ब) 'उद्बोधन' या काव्यप्रयोजनाचा विशेष पुरस्कार कोणी केला?
(माधव-ज्युलियन / ग. त्र्यं. माडखोलकर / म. गांधीजी)
- क) उत्प्रेक्षा म्हणजे कशाचा स्वैर विलास होय?
(कल्पना / भावना / विचार)
- ड) 'प्रतिभा ही अपूर्व निर्मितीक्षम प्रज्ञा आहे' असे कोणी म्हटले आहे?
(अभिनव गुप्त / दण्डी / मम्मट)
- इ) साहित्यवाचनाने रसिकमनात भावना जागृती होते, त्याला काय म्हणतात?
(सौंदर्य / ध्वनी / रस)

प्र.2) पौर्वात्यांनी सांगितलेली प्रयोजने सांगून महत्त्वाच्या काव्य प्रयोजनावर सविस्तर चर्चा करा. [15]

किंवा

प्रतिभा म्हणजे काय ते सांगून प्रतिभेची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

[10]

- अ) धर्म व मोक्ष या काव्यप्रयोजनांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 ब) काव्य निर्मितीच्या गौण कारणांचा आढावा घ्या.
 क) काव्यलक्षणाच्या अनुषंगाने ध्वनी आणि रस या काव्यतत्वांचे महत्त्व विशद करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकाराच्या व्याख्या सांगून उदाहरणे द्या.

[10]

- अ) दृष्टान्त
 ब) उपमा
 क) अतिशयोक्ती
 ड) अनुप्रास

B - 74

[10]

Seat
No.

B - 114

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2017
MARATHI (Special) (Paper - IX)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Sub. Code : 65373

Day and Date : Friday, 13 - 10 - 2017

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) महानुभवांचा आचारधर्म व तत्वज्ञान कोणत्या ग्रंथातून विशद केले आहे?
(विवेकसिंधु / सूत्रपाठ / दृष्टांतपाठ)
- ब) 'शतकोटी तुझे करीन अभंग' ही प्रतिज्ञा कोणत्या संतकवीने केली होती?
(ज्ञानदेव / गोरकुंभार / नामदेव)
- क) एकनाथांचे गुरू कोण होते?
(रामचंद्र पंथ / जनार्दन स्वामी / निवृत्तीनाथ)
- ड) 'विठो माझा लेकरवाळा/संगे लेकरांचा मेळा' ही प्रसिध्द रचना कोणाची आहे?
(मुक्ताबाई / जनाबाई / बहिणाबाई)
- इ) संत तुकारामांचा जन्म कोठे झाला?
(पैठन / देहू / आळंदी)

प्र.2) महानुभावीयांच्या गद्य वाङ्मयाचा परामर्श घ्या.

[15]

किंवा

संत एकनाथांच्या विविधांगी वाङ्मयीन कार्याचा परिचय करून द्या.

P.T.O.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा.

- अ) संत नामदेवांच्या अभंगवाणीची स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) कडवा विठ्ठलभक्त व परखड समाजसुधारक म्हणून तुकारामांच्या अभंगवाणीचा थोडक्यात आढावा घ्या.
- क) संत चोखामेळा यांची वाङ्मयीन कामगिरी विशद करा.

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणतीही एक)

- अ) संत ज्ञानदेव
- ब) विवेकसिंधु
- क) संत मुक्ताबाई

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2017

मराठी (MARATHI) (Paper - XI)

वाङ्मयप्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

Sub. Code : 65375

[10]

Day and Date : Tuesday, 24 - 10 - 2017

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना:-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) 'कोडब्यँड' ही कादंबरी कोणाला लिहायची आहे?
(कल्लाप्पाला / दिपूशेठला / आडव्याप्पाला)
- ii) ज्ञानी महाराज कोणत्या डोंगरात राहतात?
(माडीच्या / वाडीच्या / शिवारातील)
- iii) दिपूशेठ हा कशाचा व्यापारी आहे?
(भांड्याचा / कपड्याचा / फळांचा)
- iv) जिवबाचे आडनाव काय आहे?
(दानवाडे / वडेवट्टीवार / शिणगारे)
- v) कल्लाप्पा तहसील कार्यालयात कोणत्या पदावर काम करत होता?
(रेकॉर्डरूमचा क्लार्क / नायब तहसीलदार / तहसीलदार)

प्र.2) 'ब, बळीचा' या कादंबरीत ग्रामीण जीवनाचे चित्रण कसे आले आहे ते स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

दिपूशेठची व्यक्तिरेखा सविस्तर लिहा..

प्र.3) 'ब, बळीचा' या कादंबरीतील स्त्रियांच्या शोषणाचे स्वरूप लिहा.

[10]

किंवा

'ब, बळीचा' या कादंबरीतील भाषिक वेगळेपण स्पष्ट करा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्याची प्रेरणा स्पष्ट करून विकासाचा आढावा घ्या.

[10]

किंवा

ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये लिहा.

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2017

ENGLISH (Compulsory) (Paper - IX)

English for Communication

Sub. Code : 65302

Date : Saturday, 14 - 10 - 2017

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Answer the following questions choosing the correct alternative. [4]

- i) According to Dr. A.P.J. Abdul Kalam, in the knowledge society of the 21st century, science and ____ will go together.
  - a) environment
  - b) technology
  - c) education
  - d) medicine
- ii) The students decided not to attend the classes because ____
  - a) a boy had slapped the professor
  - b) the professor had slapped a student
  - c) students needed a holiday
  - d) there were college elections
- iii) Due to winter season, the swallow was planning to fly to ____
  - a) Greece
  - b) India
  - c) America
  - d) Egypt

- iv) According to the poet, "The Woods are lovely, dark and _____"
- a) dense
  - b) green
  - c) deep
  - d) cold

Q2) Write short notes on any THREE of the following in about 120 to 150 words each : [12]

- a) End of the story "The Happy Prince"
- b) The central idea of the poem "The Sick Rose"
- c) The old man in the story "The Riding Fate"
- d) The salient features of nations of the world in 2030

Q3) Read the following advertisement carefully, and answer the questions given below : [8]

WANTED

- 1. Sr. Manager – (M/F) Solapur Branch
Graduate, MBA/MSW, Having 2 - 3 years experience, Good interpersonal skills.
- 2. Custom Relation Manager – (M/F) Sangli Branch
Graduate, Computer Knowledge, Pleasing Personality
- 3. Receptionist – (F) Kolhapur Branch
Graduate, Good interpersonal Skills, pleasing personality

Apply to,
hr. Swancouriers@gmail.com

SWAN COURIERS
Old P.B. Road, Surya Complex, Kolhapur

- a) Which posts have been advertised?
- b) For which different locations the posts are advertised?
- c) What is the name of the employer and where is it located?
- d) On which address the candidates are asked to apply?

Q4) Do as directed :

[8]

- a) Choose the alternative that indicates the correct meaning of the underlined word.

i) Every student has an urge to get a good job.

1) urgency

2) desire

3) curiosity

4) confidence

ii) Virat was looking gloomy as he was unable to score a century.

1) unhappy

2) happy

3) cheerful

4) delighted

- b) Give negative forms of the following adjectives by adding appropriate prefixes to them.

1) perfect

2) important

c) Fill in the gaps in the following sentences choosing appropriate words from the pair given after each sentence.

- 1) It was the prime minister's _____ visit to Pakistan. (historical/historic)
- 2) .The advocate gave him an _____ about his land problem. (advice/advise)

d) Fill in the blanks in the following sentences making use of the appropriate words given in the bracket.

- 1) Earthquake, tsunami, flood, etc. are the example of natural _____
(adversity/calamity)
- 2) Most of the times, _____ aloud is considered as mannerless.
(smiling/laughing)

Q5) Rewrite the following sentences correcting them where necessary [8]

- a) Ramayana deals with the victory of good over evil.
- b) Nowadays, hundred kilometers are not a long distance.
- c) The students must not be afraid by exams.
- d) One of the child shouted loudly during the programme.
- e) There are much books in our college library.
- f) This property belongs of my father.
- g) If I spoke French, I will go to France.
- h) Right now, his father was busy in reading a newspaper.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2017

MARATHI (Special) (Paper - X) (New)

मराठी भाषा: उपयोजन व सर्जन

Sub. Code : 65374

Day and Date : Monday, 23 - 10 - 2017

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) भाषा आणि जीवन हे दोन घटक कसे आहेत?
(भावपूर्ण / अविभाज्य / लालित्यपूर्ण)
- ii) कोणतीही भाषा मुख्यत्वे कशासाठी वापरली जाते?
(साहित्य निर्मितीसाठी / व्यवहारसौकर्यासाठी / जाहिरातीसाठी)
- iii) व्यवस्थापनात कशाला महत्त्व असते?
(प्रयोजनाला / नियोजनाला / लक्षणाला)
- iv) शिवकालीन राज्यकारभारात कोणत्या भाषेचे वर्चस्व होते?
(हिंदी / फारशी / मराठी)
- v) भारतीय चित्रपट सृष्टीची मुहूर्तमेढ कोणी शेवली?
(वसंतराव फाळके / दादासाहेब फाळके / दादासाहेब देशपांडे)

प्र.2) भाषेचे उपयोजन कोणकोणत्या क्षेत्रासाठी केले जाते याचे सविस्तर विवेचन करा.

[15]

किंवा

व्यक्तिमत्त्व विकास म्हणजे काय ते सांगून व्यक्तिमत्त्व विकासाची अंगे स्पष्ट करा.

प्र.3) नाट्यसंहिता ते नाट्यप्रयोग ह्या प्रवासातील दिग्दर्शकाची भूमिका स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

चित्रपट समीक्षा करित असताना चित्रपट समीक्षकाने कोणत्या बाबी ध्यानात घेणे गरजेचे आहे ?

प्र.4) शहरातून काढण्यात आलेल्या प्लॅस्टीक निर्मूलन फेरीचे रेडिओ जाँकीसाठी निवेदन तयार करा.

[10]

किंवा

एका शहरामध्ये नव्याने सुरू झालेल्या वस्त्रदालनाची आकाशवाणीसाठी जाहिरात तयार करा.

ॐ ॐ ॐ

B-135
[10]

Seat No.	
----------	--

M - 43

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester-VI) Examination, March - 2015
MARATHI (Special) (Paper - XII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 56871

[10]

Day and Date : Monday, 30 - 03 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) भरतमुनींनी किती स्थायीभाव सांगितले आहेत?
- ब) दोन मने अणू आणि विभू ही उपपत्ती कोणी मांडली?
- क) कॅथॉर्सिस म्हणजे काय?
- ड) काव्यानंद म्हणजे काय?
- इ) 'मी केशवसूत वाचला' - हे उदाहरण कोणत्या शब्दशक्तीचे आहे?

प्र.2) रस म्हणजे काय ते सांगून, भरतमुनींचे रससुत्र स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

शब्दशक्तीची संकल्पना स्पष्ट करून लक्षणा या शक्तीचे साहित्यातील महत्व स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील तीन प्रश्नापैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

[10]

- अ) क्रीडानंदाचा सिध्दांत सोदाहरण स्पष्ट करा.
- ब) करून रसामधून मिळणाऱ्या आनंदाचे स्वरूप सांगा.
- क) काव्य वाचनाने वाचकास आनंद कसा मिळतो ते सांगा.

P.T.O.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन छंद किंवा वृत्तांची लक्षणे सांगून उदाहरणे द्या.

अ) मुक्तछंद -

ब) ओवी -

क) वसंततिलका -

ड) आर्या -

Seat No.	
----------	--

B. A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2015

MARATHI (Special) (Paper - XIII)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 56872

Day and Date : Tuesday, 31 - 03 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- i) वैद्य-गुणे वाद कोणत्या नियतकालिकातून गाजला ?
- ii) 'पंकज' हे उदाहरण अर्थपरिवर्तनाच्या कोणत्या प्रकारातील आहे ?
- iii) आंतरवर्तुळ-बहिरवर्तुळ सिद्धांत कोणी मांडला आहे ?
- iv) गौतमबुद्धाच्या उपदेशाची कोणती भाषा होती ?
- v) लक्ष्यार्थ प्रकट करणाऱ्या शक्तीला काय म्हणतात ?

प्र.2) अर्थाच्या व्याख्या सांगून अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार सोदाहरण लिहा.

[15]

किंवा

ग्रंथांतर्गत पुराव्याच्या आधारे मराठी भाषेच्या उगमकाळाविषयी चर्चा करा.

प्र.3) पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

[10]

- i) मराठीच्या जनकभाषेविषयी विविध मते सांगा.
- ii) वैद्य-गुणे वादाची चर्चा करा.
- iii) अर्थपरिवर्तनाची कारणे सांगा.

P.T.O.

प्र.4) पुढीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

- i) नाम म्हणजे काय? नामाचे विशेष व प्रकार स्पष्ट करा.
- ii) विशेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- iii) केवलप्रयोगी अव्ययाचे विशेष व प्रकार लिहा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, April - 2015

मराठी (Paper - XIV)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(समर्थ संप्रदाय ते आज्ञापत्र)

Sub. Code : 56873

Day and Date : Wednesday, 01 - 04 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) कोणत्या रचनेतून रामदासांनी समाजाच्या भ्रष्ट सांस्कृतिक जीवनाचे चित्रण केले आहे ?
- ब) 'संक्षेप रामायण' या काव्याचे कवी कोण ?
- क) रचनाकाळाच्या दृष्टीने कोणती बखर सर्वात जुनी आहे ?
- ड) वि. का. राजवाडे यांनी पोवाड्यास काय म्हणून संबोधले आहे ?
- इ) होनाजी बाळाने अनंत फंदीचे वर्णन कसे केले आहे ?

प्र.2) मोरोपंतांच्या काव्यलेखनाचा आढावा घ्या.

[15]

किंवा

रामदासांच्या वाङ्मयीन कार्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) शाहीर परशराम यांच्या लावणी व पोवाड्यांचे स्वरूप विशद करा.
- ब) श्रीधरांच्या ग्रथांची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये लिहा.
- क) बखर म्हणजे काय ते सांगून पेशवेकालीन बखरींचा थोडक्यात आढावा घ्या.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) रामजोशी
- ब) शेख महंमद
- क) वामन पंडित

M- 80
[10]

Seat No.	
----------	--

M - 100
Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, April - 2015

MARATHI (Paper - XV)

मराठी भाषा : उपयोजन व सर्जन

Sub. Code : 56874

[10]

Day and Date : Tuesday, 07 - 04 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- संस्थेच्या जीवनातील स्मरणीय प्रसंगी प्रकाशित केलेल्या दस्तऐवजास काय म्हणतात ?
- संस्थेचा वर्धापनदिन म्हणजे काय ?
- वेष्टनलेख ग्रंथात कोठे छापला जातो ?
- मुलाखत ह्या संकल्पनेस इंग्रजी पर्यायी शब्द कोणता ?
- ग्रंथाबद्दलच्या अभिप्राय लेखनास काय म्हणतात ?

प्र.2) मुलाखत लेखनाची तंत्रे सांगून मुलाखतकाराचे व्यक्तिमत्त्व कसे असावे ते विशद करा ?

[15]

किंवा

ग्रंथपरीक्षण म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथपरीक्षणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

[10]

- स्मरणिका म्हणजे काय ते सांगून स्मरणिकेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- स्मरणिका संपादकाचे व्यक्तिमत्त्व कसे असावे ?
- इतिवृत्त लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.4) पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा.

अ) ऊस उत्पादनात विक्रमी उत्पादन काढलेल्या शेतकऱ्याची मुलाखत घ्या.

ब) इमर्सन कंपनीतील आदर्श कामगाराची मुलाखत घ्या.

क) 'पंढरीची वारी' ह्या विषयावर पाचशे शब्दांचा ललित लेख लिहा.

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, April - 2015

MARATHI (Special) (Paper - XVI)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (आदिवासी व स्त्रीवादी)

Sub. Code : 56875

Day and Date : Wednesday, 08 - 04 - 2015

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

1.) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

अ) गुरूजींना काटेमुंडरीला सुरवातीला घेऊन कोण येते ?

ब) गट्टेवाहीच्या गुरूजींचे नाव काय ?

क) गुरूजींचा कोणता विद्यार्थी राष्ट्रपती पुरस्कार मिळवितो ?

ड) आदिवासींच्या लग्नमंडपात रोवलेल्या खांबास काय म्हणतात ?

इ) शिंदूच्या लहान भावाचे नाव काय ?

2.) 'माझी काटेमुंडरीची शाळा' मधील आदिवासींच्या प्रथा-परंपरांचा आढावा घ्या.

[12]

किंवा

'माझी काटेमुंडरीची शाळा' मधील मडगू पाटील व शिंदू यांचे व्यक्तिचित्र स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) पुढील प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) आदिवासी विद्यार्थी गळतीवर गुरूजी कोणते उपाय शोधतात ?
- ब) आदिवासी स्त्रियांच्या रात्रशाळेविषयी लिहा .
- क) आदिवासींच्या मरणोत्सवाचे वर्णन करा.

प्र.4) अ) आदिवासी साहित्याच्या प्रेरणा लिहा.

किंवा

आदिवासी साहित्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

- ब) स्त्रीवादी साहित्याचे स्वरूप विशद करा.

किंवा

मराठी स्त्रीवादी साहित्याचा थोडक्यात आढावा घ्या.

XXXX

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016

मराठी (Paper - XII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65671

Day and Date : Tuesday, 15 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) मुख्यार्थबाधा हे कशाचे निमित्त आहे?
ब) 'चवर्णा हा रसाचा प्राण आहे' असे कोणी म्हटले आहे?
क) जिज्ञासापूर्ती ही उपपत्ती कोणी मांडली?
ड) अभिधा शब्दशक्तीचे तीन उपप्रकार कोणते?
इ) रसिकाला होणाऱ्या आनंदामध्ये कशाचा भाग महत्वाचा असतो?

प्र.2) अभिधा व व्यंजना शब्दशक्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

काव्यानंद मीमांसेतील रसिकांना होणाऱ्या आनंदाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

[10]

- अ) भरतमूनीचे रससूत्र स्पष्ट करा.
ब) अॅरिस्टॉटलच्या कॅथार्सिस सिध्दान्ताची चर्चा करा.
क) काव्यनिर्मितीमुळे कवीला होणाऱ्या आनंदाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.4) खालीलपैकी दोन छंदांचे उदाहरणासह विवेचन करा.

[10]

- अ) ओवी
 ब) अभंग
 क) वसंततिलका
 ड) आर्या

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016

MARATHI (Special) (Paper - XIII) (Revised)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65672

Day and Date : Wednesday, 16 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) मराठीचा अर्थविचार हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?
ब) 'मृगया' हा शब्द अर्थपरिवर्तनाच्या कोणत्या प्रकारचे उदाहरण आहे?
क) प्राकृत महाराष्ट्री भाषेत 'देशीनाममाला' हा देशी शब्दांचा कोश कोणी लिहिला आहे?
ड) भास्कराचार्याचा नातू चांगदेवने कोणता शिलालेख कोरला?
इ) पाली भाषेला प्रथम प्राकृत असे कोणी संबोधले आहे?

प्र.2) अर्थ म्हणजे काय ते सांगून अर्थपरिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

ग्रंथातर्गत पुराव्यावरून मराठीचा उत्पत्तिकाल कोणत्या शतकातील मानता येईल, ते विशद करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अ) रूडाल्फ होल्ने यांनी आर्यांच्या आगमनासंबंधी मांडलेला अंतर्वर्तुळ-बहिर्वर्तुळ सिध्दांत स्पष्ट करा.
ब) मराठीची उत्पत्ती व उगमकाळासंबंधीचा वैद्य-गुणे वाद थोडक्यात लिहा.
क) अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- अ) सर्वनाम म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार सोदाहरण लिहा.
- ब) क्रियाविशेषणाच्या व्याख्या सांगून त्याचे उपप्रकार स्पष्ट करा.
- क) क्रियापद म्हणजे काय ते स्पष्ट करून त्याचे प्रकार सांगा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016
MARATHI (Special) (Paper - XIV) (New)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास
(समर्थ संप्रदाय ते आज्ञापत्र)

Sub. Code : 65673

Day and Date : Thursday, 17 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सुचना

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) रामदासांचे मूळचे नाव काय होते ?
- ब) गजेद्रमोक्ष हे काव्य कोणी लिहिले ?
- क) रामजोशी कोणाच्या उपदेशानुसार कीर्तन करू लागले ?
- ड) मराठी संतमंडळात 'कबीराचा अवतार' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?
- इ) 'चित्रगुप्त' हे कोणाचे टोपणनाव आहे ?

प्र.2) पंडिती काव्याचे विशेष सांगून मुक्तेश्वरांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा परामर्श घ्या.

[15]

किंवा

बखर म्हणजे काय ते सांगून शिवपूर्वकालीन बखरींचा आढावा घ्या.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) श्रीधरांच्या ग्रंथाचे वाङ्मयीन विशेष लिहा.
- ब) ख्रिस्त धर्मीय मराठी साहित्याचा परिचय करून द्या.
- क) होनाजी बाळाच्या शाहिरी कवितेचे विशेष स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीनपैकी एक)

- अ) मनाचे श्लोक
- ब) सगनभाऊंची शाहिरी कविता
- क) आज्ञापत्र

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016
MARATHI (Paper - XV) (New)

मराठी भाषा - उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code : 65674

Day and Date : Saturday, 19 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- i) साहित्यिक भाषेच्या माध्यमातून सौंदर्यपूर्ण मांडणी केली जाते त्यास कोणत्या प्रकारचे लेखन म्हणतात ?
- ii) नाद, लय, प्रतिमा यांचा वापर असलेल्या रचनेला काय म्हणतात ?
- iii) उत्पादित मालाच्या विक्रीसाठी कोणत्या माध्यमाचा वापर खूप वाढलेला आहे ?
- iv) संशोधन आणि संपादन या दोन्ही कामातून कोणती गोष्ट घडते ?
- v) आवक-जावक नोंदवहीचे लेखन हे कोणत्या स्वरूपाचे कौशल्य आहे ?

प्र.2) सर्जनशीलतेचे स्वरूप स्पष्ट करुन कथालेखन प्रक्रियेबद्दल सविस्तर लिहा.

[15]

किंवा

संहितासंपादन म्हणजे काय ते सांगून हस्तलिखिते संपादनातील महत्त्वाच्या बाबी कोणत्या ते लिहा.

P.T.O.

प्र.3) शासकीय पत्रव्यवहाराचे स्वरूप व विशेष थोडक्यात सांगा.

[10]

किंवा

प्रशासकीय कामकाजातील संगणक वापराचे महत्त्व विशद करा.

प्र.4) 'खो-खो' स्पर्धेसाठी राष्ट्रीय पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूची दूरदर्शनसाठी मुलाखत लिहा.

[10]

किंवा

'च्यवनप्राश' या उत्पादनाची दूरदर्शनसाठी जाहिरात तयार करा.

ॐॐॐ

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016

MARATHI (Paper - XVI)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (दलित साहित्य)

Sub. Code : 65675

त लिहा.

[10]

Day and Date : Sunday, 20 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) स्वतःच्या प्राणाचे मोल देऊन गावच्या पाटलाचे प्राण कोण वाचवितो?
ब) 'सुंभ आणि पीळ' मधील कथा कोणत्या काळातील आहे?
क) कोणत्या गावापासून जवळच मलिकबाबाचा दर्गा होता?
ड) बाबूनानाच्या मुंबईच्या मावस बहिणीचे नांव काय?
इ) मातंग समाज हा स्वतःला कोणत्या समाजापेक्षा श्रेष्ठ मानतो?

प्र.2) 'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीतील स्त्री चित्रणांचा आढावा घ्या.

[15]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' मधील प्रसंगचित्रण सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.3) 'सुंभ आणि पीळ' कादंबरीतील अंधश्रद्धांचे स्वरूप विशद करा.

[10]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' मधील आप्पाराव पाटील ही व्यक्तिरेखा तुमच्या शब्दात लिहा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

ग्रामीण साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगून विकासाचा आढावा घ्या.

M - 156

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2016

ENGLISH (Compulsory)

English for Communication (Paper - F)

Sub. Code : 56800

Day and Date : Friday, 18 - 03 - 2016

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative : [4]

- i) Chamber of Horrors in Madame Tussaud's Museum is a room where the statues of _____ are exhibited.
  - a) great personalities
  - b) criminals
  - c) nervo tonic
  - d) politicians
- ii) *To Be Of Use* is written in praise and admiration of those people who believe in _____.
  - a) common rhythm
  - b) greek amphoras and Hopi vases
  - c) hard work
  - d) dallying in shallows
- iii) Blindness and age were her only crime and I replied her love with my tongue, _____.
  - a) and not my eye
  - b) bacteria and virus
  - c) and arrogance of youth
  - d) not my time
- iv) In the process of displacement the poet actually learns that displacement is _____.
  - a) a virtue of detachment
  - b) getting a better place
  - c) to make the life excellent
  - d) to celebrate life

P.T.O.

Q2) Write short notes on the following in about 120 to 150 words each (any three): [12]

- a) Atmosphere of horror in *Is Horror your neighbour?*
- b) Creativity and the mental Locks.
- c) Element of confession in *Grandma's Way*.
- d) Dilemma in *Detachment*.

Q3) Do as directed : [2]

- a) Choose the alternative that indicates correct meaning of the word in bold print.
  - i) Politics used to be **perquisite** of the property-owning classes.
    - a) bonus
    - b) emolument
    - c) privilege
    - d) precondition
  - ii) He is a **deserter** from the army and the police are looking for him.
    - a) engaged in criminal activities
    - b) one who has left without permission
    - c) run away from the desert
    - d) a man with bad record
- b) Give negative forms of the following adjectives by adding appropriate prefix : [2]
  - i) rational
  - ii) famous
- c) Fill in the gaps in the following sentences choosing appropriate words from the pair given below each sentence. [2]
  - i) Instruction : _____ handwriting may be marked as zero. (Eligible / Illegible)
  - ii) George exchanged his old _____ with the new Microsoft Lumia 535. (cell phone / sell phone)
- d) Fill in the banks in the following sentences making use of the appropriate form of the words given in the bracket : [2]
  - i) Gañdhiji _____ that big cities were traps for the poor (to believe)
  - ii) Indian cricket team will fight _____ to retain the World Cup 2015. (aggressive)

Q4) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below [8]

ROYAL SECURITIES PRIVATE LIMITED

Our standing is clear as a Reliable institution providing security services to the residential and commercial needs of the people in and around Pune

We require

- SECURITY MANAGER (1)
Graduate, Ex. Serviceman having a commanding personality.
Min 5-10 yrs. experience, Age between 35-45 only
- SECURITY INCHARGE (12)
SSC/HSC, Ex. Serviceman, Min. 3-5 yrs experience
- If selected, you should undergo a Medical fitness test
- Bare accommodation will be provided
- Attach photocopy of the Driving License/Adhar Card to the application

Write within 7 days to

ROYAL SECURITIES PRIVATE LIMITED

34/5. Cantonment Area Katraj-Kondhwa Road, Pune-04

e-mail ropl_pune@gmail.com

- a) What preparation will you do as an interviewee of the first post?
- b) What is the required qualification for the second post?
- c) If asked about fitness, what will be your answer?
- d) What are the other terms and conditions given in the above advertisement?

Q5) a) Imagine that you are appointed as an Assistant Librarian in National Public Library, Nashik. Write a letter of acceptance stating the probable date of joining duties. Imagine the other necessary details. [8]

OR

- b) Imagine that you are working as a Sales Executive in Data Care Corporation, Sangali. You wish to resign your job to join Microsoft, Pune. Write a letter of resignation with a request to relieve you immediately. Imagine the other necessary details.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2017

मराठी (Paper - XII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65671

Day and Date : Friday, 24 - 03 - 2017

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- i) कवीच्या आनंदाचे घटक कोणते?
- ii) अभिनवगुप्ताने कोणत्या ग्रंथात शांत रसाचे समर्थन केले आहे?
- iii) शब्दाच्या तीन शक्ती कोणत्या?
- iv) समधातता ही उपपत्ती कोणी मांडली?
- v) भरतमुनीचे रससूत्र सांगा?

प्र.2) शब्दशक्ती म्हणजे काय ? ते सांगून अभिधा व व्यंजना शब्दशक्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा. [15]

किंवा

भरतमुनीचे रससूत्र स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

[10]

- i) अॅरिस्टॉटलचा कॅथार्सिस सिद्धांत स्पष्ट करा.
- ii) काव्यनिर्मितीमूळे रसिकांना होणाऱ्या आनंदातील ज्ञानानंद आणि पुनःप्रत्ययाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- iii) लक्षणा शब्दशक्तीचे स्वरूप सांगा.

P.T.O.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन छंदाचे उदाहरणासह विवेचन करा.

[10]

- i) अभंग
- ii) मुक्तछंद
- iii) भुजंगप्रयात
- iv) आर्या

P - 61

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2017
MARATHI (Special) (Paper - XIII)

भाषा विज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65672

Day and Date : Saturday, 25 - 03 - 2017

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- i) शब्दांच्या शक्ती कोणत्या आहेत ?
- ii) हरि भक्त पारायण हे अर्थपरिवर्तनाच्या कोणत्या कारणांचे उदाहरण आहे ?
- iii) ऐतिहासिक भाषा विज्ञान. शाखेचा उद्गाता कोण आहे ?
- iv) आर्यांच्या आगमनाचा सिद्धांत कोणी मांडला ?
- v) तामीळ भाषा कोणत्या भाषाकुलात येते ?

प्र.2) अर्थपरिवर्तनाची कारणे सविस्तर लिहा ?

[15]

किंवा

मराठी भाषेचा उगमकाळ ग्रंथाच्या आधारे स्पष्ट करा ?

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा? (तीनपैकी एक)

[10]

i) अंतर्वर्तुळ - बहिर्वर्तुळ सिद्धांताचे सविस्तर विवेचन करा.

ii) अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार विशद करा?

iii) मराठी भाषेवरील पूर्वभाषांचे ऋण स्पष्ट करा?

प्र.4) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

i) नाम म्हणजे काय सांगून नामाचे प्रकार सांगा?

ii) विशेषण म्हणजे काय सांगून विशेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा?

iii) क्रिया विशेषण अव्ययाचे उपप्रकार सविस्तर लिहा?

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2017
MARATHI (मराठी) (Special) (Paper - XIV)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास
Sub. Code : 65673

Day and Date : Monday, 27 - 03 - 2017
Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Total Marks : 40

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]
अ) 'अस्मानी सुलतानी,' 'परचक्रनिरूपण' या प्रकरणांचे लेखन कोणी केले आहे?
ब) मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील गद्यपद्यमिश्रीत काव्यप्रकार कोणता?
क) 'लटपट लटपट तुझं चालणं मोठ्या नखऱ्याचं' ही प्रसिद्ध लावणी कोणी लिहिली आहे?
ड) 'शिवछत्रपतींचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र' या बखरीचे कर्ते कोण?
इ) हुसेन अंबर यांनी गीतेवर कोणती टीका लिहिली आहे?

- प्र.2) रामदासांच्या लेखनाचे स्वरूपविशेष लिहा. [15]
किंवा
पंडिती काव्याची वैशिष्ट्ये सांगून श्रीधर कवीच्या लेखनाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

- प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा. [10]
अ) ख्रिस्तधर्मीयांच्या वाङ्मयीन कार्याचा परामर्श घ्या.
ब) पोवाडा व लावणी या काव्यप्रकारांचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.
क) पेशवेकालीन बखरींचा आढावा घ्या.

- प्र.4) टीपा लिहा. (कोणतीही एक) [10]
अ) मोरोपंत
ब) अनंत फंदी
क) आज्ञापत्र

P - 100

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2017

MARATHI

मराठी भाषा: उपयोजन आणि सर्जन (Paper - XV)

Sub. Code : 65674

Day and Date : Thursday, 30 - 03 - 2017

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) कथेचे शीर्षक कसे असावे?
ब) मुलाखत हा शब्द कोणत्या अरबी शब्दावरून आला आहे?
क) 'स्टोरी बोर्ड' म्हणजे काय?
ड) भारतामध्ये कोणत्या वाङ्मयाची परंपरा समृद्ध आहे?
इ) आवक नोंदवहिमध्ये काय नोंदविले जाते?

प्र.2) वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वाचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

प्रशासनिक कौशल्यांची सविस्तर चर्चा करा.

प्र.3) शिलालेख संपादनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

कथा लेखन करताना कोणत्या गोष्टी ध्यानात घ्याव्यात ते स्पष्ट करा.

प्र.4) दुचाकी वाहनाची दूरदर्शनसाठी जाहिरात तयार करा.

[10]

किंवा

एका प्रसिद्ध साहित्यिकाची मुलाखत दूरदर्शनसाठी तयार करा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2017

ENGLISH (Compulsory) (Paper - F)

English for Communication

Sub. Code : 65602

Day and Date : Wednesday, 29 - 03 - 2017

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative : [4]

i) US President Obama, in his Cairo address said, " _____ will be the currency of the 21st Century."

- a) Science and Technology   b) Facebook and WhatsApp
c) Education and Innovation   d) Law and Order

ii) Abraham Lincoln described _____ as 'government of the people, by the people, and for the people'.

- a) democracy   b) autocracy
c) monopoly   d) world federation

iii) When asked about being a sentinel on the country border the soldier replied,

"It isn't a line only, my child,

It is the _____."

- a) land of my dream   b) divine place
c) pride of my nation   d) profile of my motherland

Cultural Programmes : Cultural programmes followed by the students and the alumni - variety of items - girls' participation noteworthy - songs - dance - solo performances - mimicry.

Funny Games : Post lunch session followed by the funny games for two hours - a range of funny games - students enjoyed a lot.

The Valedictory.

OR

Write a news story based on the following details and supply a suitable title.

Place - Date - source of information.

Strike of the Bank employees - all nationalised banks - two days enclosing this week end - demanding pay as per new pay commission - twenty percent bonus - increase in the remuneration of overtime - all leaders gathered together in Mumbai - union leader is to hand over a memorandum to the CM - all bank transactions came to be a stand still - ATMs empty of cash - common man is in troubles.

Q5) Build up a short piece of Group Discussion on Any One of the following topics making use of variety of expressions and interactions. [8]

i) Make in India will surely help develop India.

OR

ii) Good roads are a gateway to development.

iii

SA - 25

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part -III) (Semester - VI) Examination, March - 2018
MARATHI (Special)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा (Paper - XIII)

Sub. Code : 65672

Day and Date : Friday, 23 - 03 - 2018
Time : 03.00 p.m. to 06.00 p.m.

Total Marks : 40

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अर्थनिर्मितीच्या प्रधान शक्ती कोणत्या आहेत
- 'मृगया' हे उदाहरण कोणत्या अर्थपरिवर्तनाच्या प्रकारातील आहे?
- 'कुवलयमाला' या ग्रंथाचा कर्ता कोण आहे?
- मराठीतील पहिला गद्य चरित्रग्रंथ कोणता?
- बुद्धांचे तत्त्वज्ञान कोणत्या भाषेत आहे?

प्र.2) अर्थाच्या प्रमुख व्याख्या देऊन अर्थपरिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

मराठी भाषेवरील पूर्वभाषांचे ऋण स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

[10]

- वैद्य-गुणे वाद स्पष्ट करा.
- अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार सोदाहरण लिहा.
- अंतर्वर्तुळ-बहिर्वर्तुळ सिद्धांत स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.4) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

- अ) सर्वनाम म्हणजे काय? सर्वनामाचे प्रकार सोदाहरण सांगा.
- ब) क्रियापदाची व्याख्या देऊन प्रकार सांगा.
- क) केवलप्रयोगी अव्ययाचे विशेष व प्रकार लिहा.

Seat No.	
----------	--

SA - 45

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018

मराठी (Paper - XIV)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(समर्थ संप्रदाय ते आज्ञापत्र)

Sub. Code : 65673

Day and Date : Saturday, 24 - 03 - 2018

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Total Marks : 40

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) 'चिद्बोध रामायण' हा काव्यग्रंथ कोणाचा?
- ब) 'लटपट लटपट तुझं चालणं' ही लावणी कोणची?
- क) 'ख्रिस्तपुराण' ह्या ग्रंथाचा कर्ता कोण?
- ड) 'हरिविजय' या ग्रंथाचा विषय कोणता आहे?
- इ) शेख महंमदाच्या तत्वज्ञानप्रधान ग्रंथाचे नाव काय?

प्र.2) समर्थ रामदासांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा आढावा घ्या.

[15]

किंवा

पंडिती काव्याची वैशिष्ट्ये सांगून पंडित श्रीधर यांच्या काव्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा.

[10]

- अ) शाहीर रामजोशींच्या काव्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

P.T.O.

- ब) ख्रिस्ती धर्मियांच्या मराठी काव्यरचनेचा परिचय करून द्या
क) पेशवेकालीन बखरींचा थोडक्यात आढावा घ्या.

[10]

प्र.4) टीपा लिहा (कोणतेही एक)

- अ) सभासदांची बखर
ब) अनंतफंदी
क) मुक्तेश्वरी महाभारत

SA - 64

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018

MARATHI (Special) (Paper - XV)

मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन (मराठी)

Sub. Code : 65674

Day and Date : Tuesday, 27 - 03 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions:

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक

Q1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- सर्व भाषांमधील आद्य वाङ्मयप्रकार कोणता?
- 'मुलाखत' हा शब्द कोणत्या अरबी शब्दावरून आला आहे?
- 'स्टोरी बोर्ड' म्हणजे काय?
- भारतामध्ये कोणत्या वाङ्मयाची परंपरा समृद्ध आहे?
- जावक नोंदवहिमध्ये काय नोंदविले जाते?

Q2) सर्जनशीलता म्हणजे काय? ते सांगून सर्जनशीलतेचे स्वरूप विशद करा.

[15]

किंवा

मौखिक वाङ्मयाच्या संपादनाचे स्वरूप सविस्तर लिहा.

Q3) प्रशासनिक भाषेचा विकास थोडक्यात स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

कथालेखन करताना कोणत्या गोष्टी ध्यानात घ्याव्यात ते स्पष्ट करा.

P.T.O.

SA - 64

Q4) एका प्रसिध्द सहित्यिकाची मुलाखत घेतली आहे असे समजून मुलाखतीचा मजकूर तयार करा. [10]

किंवा

वॉशिंग पावडरची जाहिरात दुरदर्शनसाठी तयार करा.

Seat No.	
----------	--

SA - 82

Total No. of Pages : 1

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018
MARATHI (Special) (Paper - XVI)

वाङ्मयप्रवाहांचे अध्ययन (दलित साहित्य)

Sub. Code : 65675

Day and Date : Wednesday, 28 - 03 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) मादिग मांग कोणत्या गावात आश्रयाला येतात?
ब) रेणूशी लग्न करून तिला देवदासी प्रथेपासून कोणी वाचविले?
क) हनुमान जंयतीच्या कुस्त्याच्या फडात सिरप्याने कोणाल हरविले?
ड) 'सुंभ आणि पीळ मध्ये' खालमान्या म्हणून कोणाचा उल्लेख आला आहे?
इ) कोणाची परडी भरल्याशिवाय मात्र जगदंबेचा उपास सोडत नाही?

Q2) 'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीत मातंग समाजाचे जीवन वास्तव चित्रण कशा प्रकारे प्रकट होते? [15]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' मधील मानवी नातेसंबंध आणि स्त्रीजीवन कशाप्रकारे चित्रित झाले आहे?

Q3) 'सुंभ आणि पीळ' मधील केरू रामा मेंबरचे व्यक्तिचित्र स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीचे अभिव्यक्ती विशेष स्पष्ट करा.

Q4) दलित साहित्याच्या प्रेरणा सांगून विकास विशद करा.

[10]

किंवा

दलित साहित्याचे स्वरूप व विशेष सविस्तर चर्चा करा.

P.T.O.

Seat No.	
----------	--

SA - 59

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018
ENGLISH (Compulsory) (New)
English for Communication (Paper - F)
Sub. Code : 65602

Day and Date : Monday, 26 - 03 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions choosing the correct alternative. [4]

- i) According to Raghunath Mashelkar, a robust national ecosystem recognizes the coexistence of _____.
- a) science and technology   b) saraswati and lakshmi
c) innovation and environment   d) development and technology
- ii) Minoo Masani uses the phrase 'No man is an island' from a poem written by _____.
- a) Rabindranath Tagore   b) Robert Frost
c) William Blake   d) John Donne
- iii) _____ love their lives so lovingly, and so they run away from death.
- a) Soldiers   b) People
c) Animals   d) Politicians
- iv) The child in the poem 'The Banyan Tree' would like to float like ____.
- a) fish   b) wood
c) ducks   d) leaves

P.T.O.

Q2) Write short notes on ANY THREE of the following in about 120 to 150 words each: [12]

- A) Raghunath Mashelkar's idea of 'inclusive innovation'
- B) Tests to judge good and bad government
- C) Disastrous situation of people from Orissa
- D) The distinctive qualities that make the soldier a superhuman

Q3) A) Write a complaint letter to the concerned authority regarding the irregular water supply in your locality. [8]

OR

B) Write an Application Letter in response to the following advertisement.

REQUIRED

A prestigious private company based in Nashik (M.S.) is looking for competent, self-motivated and dynamic candidates to fill the following position

Sales executives

- At least Bachelor's degree
- Computer knowledge is must. Fluency in English is essential.
- Freshers may apply

Apply within 15 days from the publication of the advertisement to careers.isb@gmail.com

Q4) A) Write a report on the given topic with the help of the given points:[8]

- Seminar held in your college on "Preparing for Competitive Exams"
- Inaugural Session: Chief guest-tahasildar/Dy.SP, Chairperson-Principal of the college, Enlightening the lamp, Chief guest explained the importance of competitive exams, Principal's speech, vote of thanks

SA - 59

- The Second Session: Resource Person-The director, Bright Careers Academy, Satara, explained strategy while preparing for competitive exams
- Valedictory Session: Introduction by the senior teacher, Chairperson- Branch Manager of a nationalised bank, his speech, vote of thanks

OR

B) Write a news story based on the following details, Supply a suitable headline.

- Place: Mumbai
- Date: 09 February 2018
- Source: Express News Service
- A 41 year old lady teacher - Pune - lost ₹ 1.6 lakh - online fraud - ATM card details told - the unknown person telephoned - asked the ATM card details - the card renewal - the lady received SMSs - did not see- huge amount lost - the card blocked - lodged a police complaint.

Q5) Build up a short piece of Group Discussion on ANY ONE of the following topics making use of expressions and interactions used in Group Discussion.

[8]

A) A craze for cell-phone among college students.

OR

B) To save Marathi language means to save Maharashtra.

